

ایڈیٹر و بلیشر عبدالغنیظ الکریم پرنٹنگ پریس ٹیبل باغ کوئٹہ خان شینک کرسا پور و آفس 302 قمر ڈفلور یونیورسٹی کمپلیکس فیئر 1 جناح روڈ کوئٹہ خان تالان کرے

18 مارچ 2026ء

دوستخواہی ناہیت آک

تینا بولی نعمت اسے، ولے انت پائیکے کہ نانا تینا بولی عتینا تعلیم نا زبان جوڑ کنگتے، قبائلی، سیاسی، راجھی وداکل آن ایڈر تادی تپہ غانا کنڈ آن ہم واڑا انچ ڈخیالدراری اس مفتگہ، ے ہندا سوب ے کہ دا زبان ے خوانوک آتا کیشتری بموقتا، ہرا کلک تیتھ نوشتہ کیرہ۔ و ہندا ہتیمان ہم بھاز آک تینا جندا نا نوشت آتے ہم خواپسہ۔ و بھاز کم ہندا ے بندغ اریر، ہرا کلک براہوئی بولی ٹی بیہرہ خوانگک نا شوک تخرہ۔ ہیبت وگپ اٹی ہم دا پئی کنڈگانے، کہ دا بھاز بے ادب ے زبان اسے، وارد و بیلودری بولی تا لوز آتا تمکک اٹ دادے ”ادب دار“ جوڑ کنگک نا کوشت کنگک۔ و ہندا کوشت آتیتی براہوئی بولی ے ”اردو“ نا ”ادب“ نا دنگ اٹ انگ کن اونا اسلوب ے و وئی کرسا تینا بولی ے نخوان رسینگنگ انگ ے۔

داکان ایڈر تدا کہ ہرا بندغ آک دا بولی ٹی بڑ کولتعلیم و وئی کرینو، اوکل ہم دا بابت غاوی ے، کہ او فتنے ایلوڑ بائک ہرا خدر پئی کریر، اؤس براہوئی بولی اوفتنے پن نا خواہ کنگک کتنے۔ براہوئی بولی نا ثواب اٹ بھلا عہدہ غا تینا تو لوک آک ہم دادے ہموخدر عزت و شرف تقسہ، ہرا خدر کہ تینا بولی کڑ کڑ۔ و اگہ او ہتیمان دا زبان ے، یا داڑتون گنڈوگ ادارہ غاتے فائدہ اس تنگک نا ہیبت مریک، ہم

تو اوکل تینے بھلن تکسا دادے فائدہ تنگک نا جاگہ غا نخوان نا کسر آشارہ۔ داہد اسکان ہم خنگک اٹ بس کہ بھلا عہدہ غا تینا تو لوک دا بندغ آک ایلو فتنے ہم پارت کرسا ہنار کہ براہوئی نوشتہ کنگک اٹ انت اس دو بریک، نم انگریزی ٹی اگہ نوشتہ کنگک کیرے تو بھلو فائدہ و وئی بنگک کیک، ولدا دا ہم پائیک کہ براہوئی زبان اٹ شینک متنگ اٹ ہموخدر پن کنگک مفک، ہرا خس کہ بدر بولی تیتی کاریم کنگک آن رسینگنگ۔ دامنگ کیک کہ براہوئی بولی ٹی مروک آ نوشت آتا نوشتکار آک اوٹی چس و وئی کنگک کتو، یا گڑا ہیبت آتیتی نا حق نا جوڈے تری بڑی تے او اور کرسا چس ہلنگک نا عادت آک دا زبان ے بے چس کرینو۔ حایت دادے کہ داڑے ایم فل و پی ایچ ڈیک دا خاطر آن کنگک کہ کس اس اگہ سرکاری ملازم ے تو اونا بندواڑی وک، آسودہیک دورہ، و عہدہ نا بجلی ٹی مکمر رسینگنگ۔ و پٹ و پول نا پن آک روک آدا کاریمک مدای الماری تا شیخ جوڑ مریرہ، و اس اسکان سرمنگک کپسہ۔ داڑے شینک مروک آ کتاب آتا حایت ہم داکان بدل اف، ولے دا ارے کہ اوکل پرنٹنگ پراس آن گدر تینکسا ولدا ہم منہ است خواہی کروک اسے نامون آگدر تینگرہ، ولے ولدا ہم داڑان است جم متنگ مفک۔ بایدے کہ کتاب آتے ہم لس بندغ اسکان سرکنگک نا بست و بند کنگکے۔ ولے اہم انگا سوج دادے کہ دا کاریم ے ویریک۔

بلوچستان نا پئی آ نوشتکار آک دنیا نا ہر صنف آ براہوئی و بلوچی زبان اٹ کاریم کنگک ے۔ انشائیہ ٹی نانا نوشتکار آک پیش نا نوشتکار آتھلیدات تینا مجموعہ غا تیتی انشائیہ وڑا نا مضمون نوشتہ کرینو۔ براہوئی ادب نا منہ شخصیت آک دا صنف ے شون تنگک کن تینا گچین آکوشت آتے برجاتھانو۔

براہوئی ادب نا گچین ے نوشتہ کاراس ڈاکٹر عبدالحمید شاہوئی تینا کتاب ”جدید براہوئی نثری ادب“ اٹ نوشتہ کیک کہ ہرا وک درکلی انشائیہ نگار موئین یا جاسن انشائیہ ے کرسن تاسر یا کن کہ وزیر آغا اردو ادب اٹ انشائیہ نگاری ٹی پن کتا، ہندن براہوئی ادب اٹ خدا نید اولگ نا پن بھاز گچین دا تیتی کامل القادری ہلنگ مریک۔ دا تیتی کامل القادری ہم قج وڑا اٹ اف، ہرا کہ براہوئی انشائیہ نگاری نا بندوا ے نجا، و دادے گچین ے صنف اس پاسے، او تینا اسر مضمون اسے ٹی نوشتہ کیک: ”انشائیہ بندوا وڑا اٹ اسر اداری ے صنف اسے، ہرائی کہ شعر نا کرمی، مگر انا سوکی، کہ نارود بندو، بندغ نا نظر اسے بند مریرہ۔ ولے دا وڑ نہ کہ انشائیہ دا جتا جتا انگا عصر آتیاں و وئی مروک پائیکے۔ بلکن انشائیہ اصول اٹ اسر ساختہ اسے پارہ ہراڑان کہ تینا عصر آتہم آن گڑا س زیات دو برے، و گڑا س زیات دو جنگ اسر تخلیقی ے عمل اسے نا دین پائیک، ہندن اردو ادب نا پئی آ نوشتکار ڈاکٹر ”انشائیہ نگاری زندانا ہرا گڑا است انا

انشائیہ تنقید نا مضر آک اونا نوشت آہیت ہندا خ کین ے کہ اونا پھلو آ انشائیہ نا فن سبک مریک، و بھلا ہیبت ے اسر گچین ے وڑا تیتی جامع و گونڈ وڑا اٹ پائیک نا جیرت اسے، اونا پئی آ انشائیہ غانا کتابی مجموعہ ”اٹ وٹ“ ے۔

داکان ہیرس و رنا نوشتکار آ تیتی یادنا پان کہ ہیبت و پئی کرن اٹی ہرا انشائیہ نگار آک موٹی اسرا وک ہم انشائیہ تون پتھین اٹ انصاف کرینو، دا تیتی کل آن مست غمخوار حیات نا پن ہلنگ مریک، اونا کتاب ”ہمبو“ براہوئی انشائیہ نگاری ٹی دن یا ہر وہ شاعرا۔ عبدالرازق ابا کی غمخوار حیات نا انشائیہ غانا باروا اٹ پائیک کہ ”ڈاکٹر وزیر آغا انشائیہ نا بابت پائیک کہ انشائیہ زندانا ساڑی ندرہ، آزمونہ و ہڑدے ٹی زند ے آجوڑا اٹ، خوش گچی اٹ زندہ ولی اٹ بنگک و اونا عجب انگا وڑ ے و ڈول آتے نثر نا تخلیقی اسلوب، لوزی تیتی، غیر رسمی وڑوملند و مخرہ نا چا گڑا اٹ پیش کنگک ے پارہ۔ اگہ بنگکے تو غمخوار حیات نا نوشت آ تیتی ہندا گڑا اٹ سبک بند و پیدوار شگرہ۔“

داکان ہیرس و رنا نوشتکار آ تیتی یوسف عجب، و خالد زیب ہم جوان ے انشائیہ نوشتہ کیرہ۔

انشائیہ نادرستی راسی و اونا انشائیہ اٹان لب واپہ ہرماز و سبک مریک، دا لوز آتا روانی و بوگ شوگی آ لوز آتا دم دروک آ چا گڑا آن کھسا سبک آ جمالیاتی ندرہ غا نکان سریک، انشائیہ نگار کن دالمی ے کہ تینا نظریہ ے اسر گچین ے وڑ اسے ٹی بوگ شوگی وڑ اٹ تالان کنگک ے۔

براہوئی زبان و ادب نا پڑا آ گڑا س بندغ براہوئی انشائیہ نگاری نا شو ندراری ٹی جوان شیخ بلکہ، اوکل تینا نوشت آ تیتی و صنف ے است انا ہب اٹ شون تسر، بلکن دانا آب ے ہم بھاز بڑا کریر، او دادے اسر ادبی صنف اسے نا ہیبت اٹ براہوئی زبان اٹ درستی راسی کریر، ہندا منہ بندغ آتا سوب آن دا صنف اردو آن براہوئی زبان اٹ بس، ہندا منہ بندغ ناغان براہوئی ادب نا ہر صنف آ کاریم کرینو ہندن براہوئی زبان اٹ انشائیہ نوشتہ کنگک نا زمانہ ہموڈے ہرا وخت کہ 1980ء آن پد انشائیہ نگاری نا بنا مریک، ولے دانا باقاعدہ بنا 1970ء آن سنے، داٹی پوسنی 1980 آن پد بریک۔ داڑان ہیرس براہوئی ٹی انشائیہ نا بنا مضمون نگاری آن مریک، ہرا کہ نا نوشتہ کار آک اردو نوشتہ کار آتا وڑو نوشتہ کنگک نا کوشت کرینو، براہوئی انشائیہ نگاری ٹی اٹ بھلو پن اس خدا نید اولگ نا ے ہرا کہ جتا جتا سر حال آتیا است انا ہب اٹ نوشتہ کرینے انشائیہ ٹی آجوئی اسے ہندا سوب آن دا صنف بے مثال ے۔ خدا نید اولگ نا انشائیہ غاک اونا زبیا غایان اونا نوشت اٹ ظرو و مزاج نا زبانی خوش مزاجی آن ٹل و پھل ے، راج انا جانی ولے وڑک انگا

بلوچستان اٹ کل آن مست کامل القادری نا پن بریک، ولے اونا مضمون تیتی بروک آ عصر آک کم ے، ایسن تو براہوئی زبان نا چندی نوشتہ کار آتا نوشت آ تیتی انشائیہ نگاری نا مچے بھاز رنگ آک دو بریرہ، ولے ن اونفے انشائیہ پائیک کہند۔

کامل القادری و خدا نید اولگ آن ہیرس عبداللطیف بنگرٹی و غمخوار حیات انشائیہ غانا مجموعہ نوشتہ کرینو، دا تیتی براہوئی بوگ شوگی ے انشائیہ ہم اسے، ودا کلک جدید دوران انشائیہ نگار و خاص کر خدا نید اولگ آن براہوئی انشائیہ نا گچین ے رنگ اس بنا کیک، عبداللطیف بنگرٹی نا انشائیہ غاتے اونا زبانی پائیک، و غمخوار حیات اینو نا دوران انشائیہ نا زمانہ پائیک مریک۔

بلوچستان اٹ حق و اسر تھیں نا بنگک و ترقی پسند تحریک آتا بنا متنگ آن انشائیہ غان ہیرس چندی ادبی صنف آتے بھلو دک اس لگا، حالانکہ دا تحریک آک ادب اٹ اسر انقلابی ے حیثیت اس شمارہ، ولے ترقی پسند تحریک و حق آجوئی نا توار چست کروک آ تحریک تون گنڈوگ انشور، ادیب و شاعر آک اینو نا اقتصادی نظام، معاشرتی قدر تہذیب رویہ و سیاسی ظلم و جور نا خلاف حق انا توار خلاصہ اسر مضمونی ے روشن قح اس خنار ہندا کل نوشتہ کار آک تینا تخلیقی فکر عمل نا مومن ے راجی زند ے گچین جوڑ کنگک کن سامراجی و کوزہ گیر وادکار آتے لارنگ، و جہد ے آجوئی کون انگا کسر شاعنگا، ہندا سوب آن ادبی صنف رومانیت یا عشقیہ شاعری و غزل و انشائیہ بوگ شوگ کہ ڈرامہ چپی پڑ کنگک ے شروع کرے۔ عشقیہ انقلابی شعر نوشتہ کنگک ے شروع کرے، مہر مریت افسانہ نوشتہ کروک آ قومی تحریک نا ناول نوشتہ کنگک ے شروع کرے، ہندا اسکان کہ ہر بندغ تحریک آتیا جوڑ مروک آ قلم و ڈرامہ غاتے زیات خوش کنگک ے شروع کرے، ہندا سوب آن انشائیہ ہم داڑان بھاز زبانی س، اٹنٹے کہ نا ادبی انشائیہ غاک انقلابی کہ کہانی نا فنی صحت آتیاں اسل جتا کسر، تون تینا بے وس زندانا باروا اٹ چک و تاڑا نا نوشت ے شروع کرین، چندی سیاسی راجی و ادبی تحریک آتا پلڈ بڑا اٹ جام و جمال نا وئی سران اچس ے ہلنگ نا جاگہ غا حق آتے راسی نا پھلو آ بروڈے کرین، ہندا سوب آن دا دورا اٹ انشائیہ نا صنف آتا ہیبت بھاز کم س، و دانا اسلوب آ بوگ شوگ انا باریم زیات مس، دا باروا اٹ خدا نید اولگ و عبداللطیف بنگرٹی نا پائیک مومن آ بریرہ، ہرا فتنہ نوشتہ آ تیتی بوگ شوگ نا عصر زیات خنگک، ولے غمخوار حیات نا نوشت آ تیتی بوگ شوگ تون اور دھرتی نا ڈوڈ، خلقت نا بیوی و بزرگی، و راج انا راسی آکڑ دار آک ہم خنگرہ، و اسنے بوگ شوگی وڑ اٹ بیان کنگکے۔

دپول کنگک بھاز مشکل مریک، براہوئی زبان اٹ کل آن مست کامل القادری نا پن بریک، ولے اونا مضمون تیتی بروک آ عصر آک کم ے، ایسن تو براہوئی زبان نا چندی نوشتہ کار آتا نوشت آ تیتی انشائیہ نگاری نا مچے بھاز رنگ آک دو بریرہ، ولے ن اونفے انشائیہ پائیک کہند۔

کامل القادری و خدا نید اولگ آن ہیرس عبداللطیف بنگرٹی و غمخوار حیات انشائیہ غانا مجموعہ نوشتہ کرینو، دا تیتی براہوئی بوگ شوگی ے انشائیہ ہم اسے، ودا کلک جدید دوران انشائیہ نگار و خاص کر خدا نید اولگ آن براہوئی انشائیہ نا گچین ے رنگ اس بنا کیک، عبداللطیف بنگرٹی نا انشائیہ غاتے اونا زبانی پائیک، و غمخوار حیات اینو نا دوران انشائیہ نا زمانہ پائیک مریک۔

بلوچستان اٹ حق و اسر تھیں نا بنگک و ترقی پسند تحریک آتا بنا متنگ آن انشائیہ غان ہیرس چندی ادبی صنف آتے بھلو دک اس لگا، حالانکہ دا تحریک آک ادب اٹ اسر انقلابی ے حیثیت اس شمارہ، ولے ترقی پسند تحریک و حق آجوئی نا توار چست کروک آ تحریک تون گنڈوگ انشور، ادیب و شاعر آک اینو نا اقتصادی نظام، معاشرتی قدر تہذیب رویہ و سیاسی ظلم و جور نا خلاف حق انا توار خلاصہ اسر مضمونی ے روشن قح اس خنار ہندا کل نوشتہ کار آک تینا تخلیقی فکر عمل نا مومن ے راجی زند ے گچین جوڑ کنگک کن سامراجی و کوزہ گیر وادکار آتے لارنگ، و جہد ے آجوئی کون انگا کسر شاعنگا، ہندا سوب آن ادبی صنف رومانیت یا عشقیہ شاعری و غزل و انشائیہ بوگ شوگ کہ ڈرامہ چپی پڑ کنگک ے شروع کرے۔ عشقیہ انقلابی شعر نوشتہ کنگک ے شروع کرے، مہر مریت افسانہ نوشتہ کروک آ قومی تحریک نا ناول نوشتہ کنگک ے شروع کرے، ہندا اسکان کہ ہر بندغ تحریک آتیا جوڑ مروک آ قلم و ڈرامہ غاتے زیات خوش کنگک ے شروع کرے، ہندا سوب آن انشائیہ ہم داڑان بھاز زبانی س، اٹنٹے کہ نا ادبی انشائیہ غاک انقلابی کہ کہانی نا فنی صحت آتیاں اسل جتا کسر، تون تینا بے وس زندانا باروا اٹ چک و تاڑا نا نوشت ے شروع کرین، چندی سیاسی راجی و ادبی تحریک آتا پلڈ بڑا اٹ جام و جمال نا وئی سران اچس ے ہلنگ نا جاگہ غا حق آتے راسی نا پھلو آ بروڈے کرین، ہندا سوب آن دا دورا اٹ انشائیہ نا صنف آتا ہیبت بھاز کم س، و دانا اسلوب آ بوگ شوگ انا باریم زیات مس، دا باروا اٹ خدا نید اولگ و عبداللطیف بنگرٹی نا پائیک مومن آ بریرہ، ہرا فتنہ نوشتہ آ تیتی بوگ شوگ نا عصر زیات خنگک، ولے غمخوار حیات نا نوشت آ تیتی بوگ شوگ تون اور دھرتی نا ڈوڈ، خلقت نا بیوی و بزرگی، و راج انا راسی آکڑ دار آک ہم خنگرہ، و اسنے بوگ شوگی وڑ اٹ بیان کنگکے۔

پالن آخنگ، اسہ جاج اس

عزیز آبادی، صالح محمد شاد، ملک حبیب اللہ حبیب، شہزاد غنی، بشیر احمد شاد، صابر وحید، ساجد قح، زاہد نسیم جلال آبادی، عبدالکریم عابد، شمس ندیم، صابر اسیر، محسن نگار، غمخوار حیات و پیک او اراریر۔

ہندا پین تیتی اسر گچین ے پن اس ادب نا ہم تین کن گچین ے نوشتوک و وئی کرینے۔ ہرا تیتی حاجی حسن غمخوار، رحیم ناز، اسحاق سوز، و حید زبیر، شاہ یک شیدا، فتح شاد، صابر ندیم، ملک ظاہر شیم، عالم عجب، ساز عزیز، منظور بلوچ، شہزاد زبیر، افضل مراد، حسین بخش ساجد، عارف ضیاء، حمید عزیز آبادی، صالح محمد شاد، ملک حبیب اللہ حبیب، شہزاد غنی، بشیر احمد شاد، صابر وحید، ساجد قح، زاہد نسیم جلال آبادی، عبدالکریم عابد، شمس ندیم، صابر اسیر، محسن نگار، غمخوار حیات و پیک او اراریر۔

ہندا پین تیتی اسر گچین ے پن اس ادب نا ہم تین کن گچین ے نوشتوک و وئی کرینے۔ ہرا تیتی حاجی حسن غمخوار، رحیم ناز، اسحاق سوز، و حید زبیر، شاہ یک شیدا، فتح شاد، صابر ندیم، ملک ظاہر شیم، عالم عجب، ساز عزیز، منظور بلوچ، شہزاد زبیر، افضل مراد، حسین بخش ساجد، عارف ضیاء، حمید عزیز آبادی، صالح محمد شاد، ملک حبیب اللہ حبیب، شہزاد غنی، بشیر احمد شاد، صابر وحید، ساجد قح، زاہد نسیم جلال آبادی، عبدالکریم عابد، شمس ندیم، صابر اسیر، محسن نگار، غمخوار حیات و پیک او اراریر۔

بیرس چورک، نظم ہم بھاز گچین ے ارے۔ فراز نا اسر نظم اس پیش خدمت ے:

خیرا نا دامک ایک بوز باہ دشت ہنجدہ ے امر نازا اٹ متک نا کوئی ے امر اینو اینولہ ے غا ریسگاریہ بلبل و پرک آک گل کیرہ راز ے واپہ مرک ضیا سادہ لسنے دم تہم نا زبیا غا گڈسرات اللہ پاک نادر آدوگ بڑا ے کہ اللہ پاک ضیاء جان ے جوڑ کے، اوڈے صحت نصیب کے۔ ہندن چین ہم گچین ے کتاب ”پالن آخنگ“ نا وڑ ے تینا مہر اٹ نئے تھیں کے۔

تہم تارے سڑدار امام ے شہ سکندرنا ہرام دوست انا خنگ خوشگی مریر تو عاشق آ انت گدر تینک؟ فراز آ ہم ہندا سہا بت گدر تینکے:

ضیاء الحق فراز نا کتاب ”پالن آخنگ“ اٹ عتینا ہر قوم آ استاد آتا پن اٹ کرینے، استاد زاہد نسیم، و استاد ساز عزیز نا منتواری ے ہرینے۔ ہندن کتاب ”پالن آخنگ“ نا بنائی فراز سہا سے زبیا و گچین وڑا مومن آ ایسنے:

ہر قدرت ے ہر ہوش ے پلوک ے ہرا وڈ غا راسی ے۔

ضیاء الحق فراز تینا کتاب ”پالن آخنگ“ اسر بھاز بے چک گچین ے بے مومن مستی لغت شریف اس ہم بے مٹ آ لوز آ ہیبت نوشتہ کرینے:

غمخوار حیات فن و شخصیت

کر سہا بنگ اٹی ے۔

ہراڑے ن ہیبت کیند ادب دوست آ بندغ آتا گڑا خواہ نا پن صف اول اٹ خنگک نزم ے لہجہ سے نا مالک آ ودا و نا غا شاعر 1990ء آن ادب نا دنیا ٹی گام تھنا۔

غمخوار حیات، براہوئی آن ہیرس بلوچی بولی ٹی ہم نوشتہ کرینے۔ پارہ شاعر راج انا کل آن حساس آ تپہ مریک، ہرا تینا دا پارا پارا نا ہر جوانی گندٹی ے تینا قلم نا زبان اٹ بیان کیک۔ براہوئی اخبار ”تلاش“ اٹی اونا کالم و نوشتہ تک آک دا گڑا نا شاہد ے کہ اورا نا جوانی تھون اور گندٹی تے ہم مخلوق نا مومن آ ایسنے..... افسانہ نگاری نا دنیا ٹی ہم خواہ نا ہر جوانی پن اسے، ہندن براہوئی انشائیہ نوشتوک آ تیتی اونا حساب مریک۔ غمخوار حیات نا کتاب آتا باروا ہیبت آن مست دا پائیک الی سریند مریرہ کہ دا کتاب آتیاں ہیرس خواہ نا

کر سہا بنگ اٹی ے۔

ہراڑے ن ہیبت کیند ادب دوست آ بندغ آتا گڑا خواہ نا پن صف اول اٹ خنگک نزم ے لہجہ سے نا مالک آ ودا و نا غا شاعر 1990ء آن ادب نا دنیا ٹی گام تھنا۔

غمخوار حیات، براہوئی آن ہیرس بلوچی بولی ٹی ہم نوشتہ کرینے۔ پارہ شاعر راج انا کل آن حساس آ تپہ مریک، ہرا تینا دا پارا پارا نا ہر جوانی گندٹی ے تینا قلم نا زبان اٹ بیان کیک۔ براہوئی اخبار ”تلاش“ اٹی اونا کالم و نوشتہ تک آک دا گڑا نا شاہد ے کہ اورا نا جوانی تھون اور گندٹی تے ہم مخلوق نا مومن آ ایسنے..... افسانہ نگاری نا دنیا ٹی ہم خواہ نا ہر جوانی پن اسے، ہندن براہوئی انشائیہ نوشتوک آ تیتی اونا حساب مریک۔ غمخوار حیات نا کتاب آتا باروا ہیبت آن مست دا پائیک الی سریند مریرہ کہ دا کتاب آتیاں ہیرس خواہ نا

نوشکے آن کرے۔ ایم، اے براہوئی نا امتحان ے بلوچستان یونیورسٹی آن پاس کرے۔ و ڈپٹرنی نا کورس ے 1997ء ٹی سول ہسپتال نوشکے آن کرے۔

ادبی کارکنڈ:

1990ء ٹی ادب نا دنیا ٹی گام تھنا 1995ء ٹی راسکوہ ادبی دیوان تون گنڈوگ۔ صدر و چیئرمین نا عہدہ غا تینا کاریم کرے و اسکان راسکوہ تون گنڈوگ ے، 2005ء آن ہشتی ”تلاش“ اٹی نوشتہ کنگک نا بنا ے کرے۔

داڑان ہیرس آساپ، استمان، غمخوار حیات نا اولیکو کتاب ے ہرا تمبر 2001ء اٹی راسکوہ ادبی دیوان نا پارہ غان شینک مس، ہرا نا 112 پنے ے، دا کتاب ے خواہ تینا باوہ محترم نا پن آ کرینے، کتاب نا ششیشیکو پنے غامد یعقوب نصیب غمخوار حیات نا درستی راسی ے کرینے۔

ہندن مومن مستی مولانا جوہر پائیک: ارا بخش اٹی نن غمخوار نا شاعری نا چاچ ے بلین تو آسان مروء ے، ایٹم نا موئل انا سیتا ٹی ساڑی نوشکے نا ذاعر شاعری نا

دنیائی سدا بہار ے، تینا علمی و ادبی خواست آتا روات درو انبار اینو ہم نوشکے آباردار ے تحقیق نا چکل اٹی بھاز تازہ و پر ہجرم اسے، نوشکے تینا مفرد آ لہجہ و گچین آ انداز تون ادبی حلقہ غاتے ٹی تیتے منینے، ہندا بھرا انداز نا اسر تخلیق کار عالم اس حیات ہم اسے، ہرا نا ادبی سفر نا بنا ے، آکر ذوق مطالعہ بر جاسلیس تو اونا تخلیق گچین آ تخر بہ غانا تھس مریک۔“

2- چیدہ:

چیدہ غمخوار حیات نا نثر انا پڑا اولیکو کتاب ے۔ چیدہ ٹی غمخوار حیات نا افسانہ غاک ے، دا کتاب 2011ء ٹی

دنیائی سدا بہار ے، تینا علمی و ادبی خواست آتا روات درو انبار اینو ہم نوشکے آباردار ے تحقیق نا چکل اٹی بھاز تازہ و پر ہجرم اسے، نوشکے تینا مفرد آ لہجہ و گچین آ انداز تون ادبی حلقہ غاتے ٹی تیتے منینے، ہندا بھرا انداز نا اسر تخلیق کار عالم اس حیات ہم اسے، ہرا نا ادبی سفر نا بنا ے، آکر ذوق مطالعہ بر جاسلیس تو اونا تخلیق گچین آ تخر بہ غانا تھس مریک۔“

2- چیدہ:

چیدہ غمخوار حیات نا نثر انا پڑا اولیکو کتاب ے۔ چیدہ ٹی غمخوار حیات نا افسانہ غاک ے، دا کتاب 2011ء ٹی

ڈوملڈ ٹرپ

چین اتون مذاکرات خواہ، ولے ہندے تے امریکہ کروئی تمک

نن نیوٹا نکھ آرب ڈاڈلر آتے خوچ کرین، ننا رکھ اکن اوساڑی اف، برطانوی وزیر اعظم استے کنا پرنا

برطانیہ نا جنگ ۽ کنگ آف پدا سارم جگنی جہاز گڈر برفنگ آف ان من متنگ بھا خراب ۽ ہیبت سے تران

برطانیہ نا جنگ ۽ کنگ آف پدا سارم جگنی جہاز گڈر برفنگ آف ان من متنگ بھا خراب ۽ ہیبت سے تران... کنگ آف پدا سارم جگنی جہاز گڈر برفنگ آف ان من متنگ بھا خراب ۽ ہیبت سے تران...

کوئٹہ گورنر بلوچستان جعفر خان مندوخیل تون سوہانی وزیر میر عاصم کردگیو اور ڈی ٹنگ ائی ۽

بئول: تھانہ کا خیل و چوکی فتح خیل اچھو بے سہب، دہشت گرد اس خلع

بئول: تھانہ کا خیل و چوکی فتح خیل اچھو بے سہب، دہشت گرد اس خلع... بئول: تھانہ کا خیل و چوکی فتح خیل اچھو بے سہب، دہشت گرد اس خلع...

کوئٹہ سوہانی وزیر سردار عبدالرحمن کھیران تون آئی جی پولیس بلوچستان محمد طاہر اور ڈی ٹنگ ائی ۽

وزیر داخلہ وزیر خزانہ انکاشی ٹی انہم دیوان

منی لانڈرنگ و ہنڈی نا کا نوڈ ان چپ پوریا گرتیا کر یک ڈاؤن نا فیصلہ

منی لانڈرنگ و ہنڈی نا کا نوڈ ان چپ پوریا گرتیا کر یک ڈاؤن نا فیصلہ... منی لانڈرنگ و ہنڈی نا کا نوڈ ان چپ پوریا گرتیا کر یک ڈاؤن نا فیصلہ...

منی لانڈرنگ و ہنڈی نا کا نوڈ ان چپ پوریا گرتیا کر یک ڈاؤن نا فیصلہ... منی لانڈرنگ و ہنڈی نا کا نوڈ ان چپ پوریا گرتیا کر یک ڈاؤن نا فیصلہ...

ادارہ ٹی ہم گرنجی و چاروکی نا بھری نظام جوڈنگ آف انما، اسٹیٹ بینک ایف آئی اے نا استیجا ڈورنگ گروپ اس جوڈ... ادارہ ٹی ہم گرنجی و چاروکی نا بھری نظام جوڈنگ آف انما، اسٹیٹ بینک ایف آئی اے نا استیجا ڈورنگ گروپ اس جوڈ...

کوئٹہ سوہانی دارالحکومت کوئٹہ ٹی انہم دیوان اس شاپنگ کنگ ائی ۽

ایران جنگ ائی خلع کوک آ

امریکی فوجی تاکچ 13 مس

واشنگٹن، جی ایف ایف (آئی اے) ایران تون برچا چک و تاز و دم کاری نا سوب آف ان پشٹ... واہنگٹن، جی ایف ایف (آئی اے) ایران تون برچا چک و تاز و دم کاری نا سوب آف ان پشٹ...

کوئٹہ خان راو پلندی کن عید ایشیل ٹرین 300 مسافر فرما سارم کن ہنا

کوئٹہ (اے پی پی) کوئٹہ خان راو پلندی کن خصوصی عید ٹرین 300 کن زیت مسافر... کوئٹہ (اے پی پی) کوئٹہ خان راو پلندی کن خصوصی عید ٹرین 300 کن زیت مسافر...

گوشوارہ جمع کرنگ آف خیر پختو نون

اسلم آباد (اے پی پی) ایکشن کمیشن خیر پختو نون اسمبلی نا باسک ظاہر خان نا... اسلم آباد (اے پی پی) ایکشن کمیشن خیر پختو نون اسمبلی نا باسک ظاہر خان نا...

ایران سارم سارم سارم سارم سارم

ایران سارم سارم سارم سارم سارم... ایران سارم سارم سارم سارم سارم...

ایرانی سرکاری میڈیا علی لاریجانی نا ڈاؤن لکھوٹ نوشٹ ۽ مومن آف ایس

تہران (آئی اے) ایران سارم سارم سارم... تہران (آئی اے) ایران سارم سارم سارم...

پاکستان و ایران نا واپاری سرجز آک برچا، پاکستان سفیر مشر ٹیپو

تہران (آئی اے) ایران سارم سارم سارم... تہران (آئی اے) ایران سارم سارم سارم...

ایلوکوال، انگلیک رمضان کپ سپرسس لوکل کرکٹ ٹورنامنٹ ایس

انگلینڈ (اسٹریٹس ڈی ایچ) ایلوکوال انگلیک... انگلینڈ (اسٹریٹس ڈی ایچ) ایلوکوال انگلیک...

نصیر آباد پٹی کٹر کیشن (ر) ذوالفقار علی بھٹو کیشن نا دیوان نا کاشی ۽ کنگ ائی ۽

آہناے ہرزائی بن و برکن اسہ پولسک و حساس ڈوڈر اس مومن آئے، بلوم برگ

واشنگٹن (آئی اے) امریکہ جریدہ بلوم برگ... واشنگٹن (آئی اے) امریکہ جریدہ بلوم برگ...

وزیر اعظم محمد شہباز شریف

ڈیہہ اناکشت و کشار و غذائی رکھ انانشی اٹی کشاری پٹ و پول اہم ۽

پی اے آرسی ۽ چین نا اکیڈمی آف ایگریکلچرل سائنسز (CAAS) نا ڈوڈر کشاری پٹ و پول نا ادارہ اس جوڈ کنگے، پارت

پی اے آرسی ۽ چین نا اکیڈمی آف ایگریکلچرل سائنسز (CAAS) نا ڈوڈر کشاری پٹ و پول نا ادارہ اس جوڈ کنگے، پارت... پی اے آرسی ۽ چین نا اکیڈمی آف ایگریکلچرل سائنسز (CAAS) نا ڈوڈر کشاری پٹ و پول نا ادارہ اس جوڈ کنگے، پارت...

اسلام آباد (آئی اے) پاکستان زرعی تحقیقاتی کونسل (پی اے آرسی) نا پولسک... اسلام آباد (آئی اے) پاکستان زرعی تحقیقاتی کونسل (پی اے آرسی) نا پولسک...

اورالائی ڈائریکٹر اول ایگریکلچر بلوچستان ڈاکٹر محمد قاسم کاکوئی قارم ویر سرج قارم نا دورہ ۽ کنگ ائی ۽

ایس پی کچی غلام مرتضیٰ

ضلع کچی ٹی امر کہ مرے امن و ایمنی ۽ برجاتنگ کنا مشن ۽

میڈیا ریاست نا چار میکیو اہم آتمیہ ۽ وصحانی برادری بایدے علاقہ ٹی امن پولس تون مکک کے

تعلقہ اریس ایچ اوک تینا علاقہ ٹی امن ۽ بحال کیر، پولس کلب، انجن تاجران و ٹرانسپورٹ وفد نا اوڈوٹی

ڈھاڈر، یولان (حوالہ سچ اللہ جہانی) پولس... ڈھاڈر، یولان (حوالہ سچ اللہ جہانی) پولس...

کوئٹہ چیف سیکریٹری بلوچستان گلبل قارخان لینڈ ایلو ایویشن کیشن نا دیوان نا کاشی ۽ کنگ ائی ۽